

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 52/2023
22.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном поступку против окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ, одлучујући о захтевима за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ 1315/22 од 15.12.2022. године и браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Мољца, поднетим против правоснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4 бр. 31/20 од 18.02.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 330/22 од 25.08.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.03.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ 1315/22 од 15.12.2022. године, па **СЕ ПРЕИНАЧУЈЕ** правоснажна пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 330/22 од 25.08.2022. године, у погледу одлуке о одузимању имовинске користи и имовинскоправном захтеву, тако што Врховни касациони суд на основу члана 252. и 258. став 4. ЗКП обавезује окривљеног АА да оштећеним члановима друштва ДОО „Килиби – у принудној ликвидацији“, ББ и ВВ на име имовинскоправног захтева исплати износ од 1.512.081,77 динара у року од 6 месеци од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољен, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Мољца, поднет против правоснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4 бр. 31/20 од 18.02.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 330/22 од 25.08.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4 бр. 31/20 од 18.02.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 године и истовремено одређено да ће се ова казна извршити тако што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује и то у ..., улица ..., без електронског надзора, а да уколико окривљени једном у трајању

преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти наведене просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у затвору.

Наведеном пресудом на основу члана 252. и 258. став 4. ЗКП, обавезан је окривљени АА да оштећеним члановима друштва ДОО „Килиби – у принудној ликвидацији“, ББ и ВВ на име имовинскоправног захтева исплати износ од 1.512.081,77 динара у року од 6 месеци од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Истом пресудом на основу члана 261, 262. став 2. и 264. став 1. ЗКП, обавезан је окривљени АА да надокнади трошкове кривичног поступка, с тим да ће суд посебно решење о висини трошкова донети када се подаци прибаве.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 330/22 од 25.08.2022. године, делимичним усвајањем жалби окривљеног АА лично и његовог браниоца преиначена је пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4 бр. 31/20 од 18.02.2022. године само у делу одлуке о имовинскоправном захтеву, те је применом члана 91. КЗ одузета имовинска корист прибављена кривичним делом у износу од 1.512.081,77 динара у корист буџета Републике Србије, а оштећени ДОО „Килиби – у принудној ликвидацији“, ББ и ВВ упућени су да свој имовинскоправни захтев у целости остваре у парници, док су у преосталом делу жалбе окривљеног АА лично и његовог браниоца, као неосноване, одбијене, а пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4 бр. 31/20 од 18.02.2022. године у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

-Републички јавни тужилац против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 330/22 од 25.08.2022. године, због повреде закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 441. став 3. ЗКП у вези члана 93. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд побијану пресуду делимично укине у делу одлуке којом је преиначена пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4 бр. 31/20 од 18.02.2022. године у делу одлуке о имовинскоправном захтеву и предмет врати другостепеном суду на поновну одлуку;

-бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Мољац, против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4 бр. 31/20 од 18.02.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 330/22 од 25.08.2022. године, без навођења законског основа, а из образложења произилази да је захтев поднет због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијану пресуду укине и предмет врати на поновни поступак.

Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца браниоцу окривљеног АА, адвоката Александра Мољца, а Републичком јавном тужиоцу

примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Мољца, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против који су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је недозвољен.

Основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 330/22 од 25.08.2022. године учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 93. КЗ, јер је окривљени АА извршењем кривичног дела за које је у овом кривичном поступку оглашен кривим, нанео имовинску штету оштећеним члановима друштва ДОО „Килиби – у принудној ликвидацији“, ББ и ВВ у износу од 1.512.081,77 динара, која је овим лицима првостепеном пресудом и досуђена, а да је другостепеном пресудом, којом је првостепена пресуда преиначена у погледу имовинскоправног захтева, па је одузета имовинска корист прибављена кривичним делом у том износу у корист буџета Републике Србије, а оштећени упућени да свој имовинскоправни захтев у целости остваре у парници, повређен члан 93. КЗ и учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП.

Из изреке првостепене пресуде, којом је окривљени АА оглашен кривим, произилази да је извршењем кривичног дела злоупотреба службеног положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ окривљени нанео штету у износу од 1.512.081,77 динара оштећенима ДОО „Килиби – у принудној ликвидацији“, ББ и ВВ, као и да је на основу члана 252. и 258. став 4. ЗКП обавезан окривљени АА да оштећенима на име имовинскоправног захтева исплати наведени износ.

Одредбом члана 93. став 1. КЗ, прописано је да ако је у кривичном поступку усвојен имовинскоправни захтев оштећеног, суд ће изрећи одузимање имовинске користи само уколико она прелази досуђени имовинскоправни захтев оштећеног у том износу.

Имајући у виду да је првостепеном пресудом оштећенима досуђен имовинскоправни захтев у висини штете учињене кривичним делом и да имовинска корист коју је окривљени стекао извршењем овог кривичног дела не прелази износ учињене штете, у конкретном случају пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 330/22 од 25.08.2022. године није се могло изрећи одузимање имовинске користи.

Ово стога што из одредбе члана 93. став 1. КЗ произилази да имовински интереси лица која су непосредно оштећена кривичним делом имају предност у односу на меру одузимање имовинске користи стечене кривичним делом, па наведена законска одредба има предност у примени у односу на одредбу члана 91. КЗ којом је регулисано одузимање имовинске користи.

Како је другостепени суд преиначио првостепену пресуду у делу одлуке о имовинскоправном захтеву и применом члана 91. КЗ одузео имовинску корист прибављену кривичним делом, поступајући супротно одредби члана 93. став 1. КЗ, другостепеном пресудом учињена је повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, па је Врховни касациони суд усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и преиначио другостепену пресуду у делу одлуке о одузимању имовинске користи прибављене кривичним делом и имовинскоправном захтеву и на основу члана 252. и 258. став 4. ЗКП, обавезао окривљеног АА да оштећенима ДОО „Килиби – у принудној ликвидацији“, ББ и ВВ на име имовинскоправног захтева исплати износ од 1.512.081,77 динара у року од 6 месеци од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Из наведених разлога донета је одлука као у ставу првом изреке.

Захтев за заштиту законитости поднео је и бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Мољац, против првостепене и другостепене пресуде, у коме је навео да је изрека пресуде неразумљива и садржи мноштво правописних и правних грешака чиме се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 11) ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представља законом прописан разлог због кога је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење овог ванредног правног лека, па је Врховни касациони суд поднети захтев у том делу оценио као недозвољен.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује се да првостепена и другостепена одлука не садрже разлоге о битним чињеницама и да су дати разлози о одлучним чињеницама контрадикторни те да због недостатака доказног поступка нису утврђене одлучне чињенице битне за пресуђење, чиме се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представља законом прописан разлог због кога окривљени и његовог бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости, па је Врховни касациони суд поднети захтев и у овом делу оценио као недозвољен.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује се да је пуномоћје за заступање правног лица које је био властодавац пуномоћнику, престало да производи дејство брисањем правног лица из регистра, па пуномоћник оштећен због недостатка пуномоћја није био овлашћено лице за постављање имовинскоправног захтева. У захтеву се наводи и да првостепени суд није на правилан начин утврдио чињенице у вези са виошћу окривљеног, није узео у обзир наводе одбране да је до уништења предметних ствари дошло услед више силе, као и да се у конкретном случају ради о грађанскоправном односу, при чему оштећени никад није покренуо парнични поступак, а да је суд одбијањем доказних предлога одбране повредио право на одбрану окривљеног.

По налажењу Врховног касационог суда изнетим наводима указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у побијаним пресудама, што у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља законом прописан разлог због кога окривљени и његов бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости, па је захтев браниоца окривљеног у том делу оцењен као недозвољен.

Бранилац окривљеног АА у захтеву наводи да је кривична санкција изречена окривљеном престрога, да олакшавајуће околности нису у довољној мери узете у обзир, а да је изречена казна виша од оне коју је тражило тужилаштво, чиме се указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља законом прописан разлог због кога окривљени и његови бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости, па је поднети захтев и у том делу од стране Врховног касационог суда оцењен као недозвољен.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у ставу другом изреке пресуде.

Имајући у виду све напред наведено, Врховни касациони суд је донео одлуку као у ставу првом изреке, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, а у ставу другом изреке, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић